

Sygn. akt III AUz 3/14

POSTANOWIENIE

Dnia 22 stycznia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jolanta Frańczak (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Elżbieta Bałaban

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2014 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku **M. W.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.

o przeliczenie emerytury

na skutek zażalenia wnioskodawcy M. W.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Kielcach Wydział VI Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 9 grudnia 2013 r. sygn. akt VI U 1200/13

p o s t a n a w i a :

o d d a l i ć zażalenie.

Sygn. akt III AUz 3/14

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Wydział VI Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. postanowieniem z dnia 9 grudnia 2013 r. w sprawie o przeliczenie emerytury oddalił wniosek odwołującego się M. W. o ustanowienia pełnomocnika z urzędu. W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy wskazał, iż ze złożonego oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania wynika, że sytuacja finansowa odwołującego się jest trudna, ale nie jest to jedyna przesłanka, która decyduje o przyznaniu pomocy prawnej. Stosownie do treści art. 117 § 5 k.p.c. sąd uwzględni wniosek, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego uzna w sprawie za potrzebny. W ocenie Sądu Okręgowego w rozpoznawanej sprawie nie zachodzi potrzeba udzielenia odwołującemu się specjalistycznej pomocy prawnej, ponieważ postępowanie przed Sądem pierwszej instancji zostało zakończone, samodzielnie złożył on apelację, która spełnia wymogi określone w art. 368 k.p.c. oraz zawiera szczegółowe uzasadnienie zarzutów i wniosków apelacji, co powoduje, iż ustanowienie pełnomocnika z urzędu byłoby niecelowe.

Zażalenie na postanowienie wywiódł odwołujący się M. W. zaskarżając postanowienie w całości i domagając się jego zmiany poprzez ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Odwołujący się zarzucił, iż ustanowienie pełnomocnika

z urzędu uzasadnia mactwo organu rentowego oraz Sądu pierwszej instancji, który nie rozpoznał kompleksowo wniosków zawartych w odwołaniu. W uzasadnieniu zażalenia powtórzył zarzuty zawarte w apelacji wywiedzionej od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 11 października 2013 r. oraz dodatkowo uwypuklił, że przyznanie pełnomocnika z urzędu uzasadnia jego trudna sytuacja materialna, której nie zakwestionował Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Skoro Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej oraz Konwencja Europejska daje stronie prawo do sądu jako poszanowanie praw człowieka, to tym samym jego wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu powinien zostać uwzględniony.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 117 § 2 k.p.c. osoba fizyczna, nie zwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Tym samym ustanowienie pełnomocnika z urzędu stanowi pomoc państwa dla osób, które z uwagi na ich szczególnie trudną sytuację materialną nie mogą ponieść kosztów pomocy prawnej pełnomocnika z wyboru bez wywołania uszczerbku w koniecznych kosztach utrzymania siebie i rodziny.

Niemniej jednak o ustanowieniu pełnomocnika z urzędu nie decyduje wyłącznie stan rodzinny, majątkowy i dochodowy strony, albowiem ustanowienie pełnomocnika z urzędu winno zawierać przekonanie sądu przesądzające o celowości jego ustanowienia (art. 117 § 5 k.p.c.). W orzecznictwie Sadu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym, udział adwokata lub radcy prawnego jest potrzebny wówczas, gdy strona wnosząca o jego ustanowienie jest nieporadna, ma trudności z samodzielnym podejmowaniem czynności procesowych albo gdy sprawa jest skomplikowana pod względem faktycznym lub prawnym (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1964 r., IIPZ 46/64, NP 1965 nr 5, s.56; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2002 r., I PZ 99/01, OSNP 2004 nr 4, poz. 66; z dnia 6 grudnia 2012 r., IV CZ 125/12, LEX nr 1288735 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2010 r., IV CSK 318/09, LEX nr 678016). Innymi słowy, potrzeba ustanowienia pełnomocnika z urzędu nie zachodzi, gdy stopień skomplikowania sprawy nie przekracza umiejętności i możliwości obrony swych praw przez stronę, co prawidłowo zaakcentował Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 września 1998 r., II UKN 214/98, OSNP 1999 nr 18, poz. 593; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 1986 r., IV PZ 89/86, nie publ.; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 4 września 2012 r., I ACz 1228/12 LEX nr 1216299).

W ocenie Sądu Apelacyjnego rozpoznawana sprawa nie jest skomplikowana zarówno pod względem faktycznym, jak i prawnym, ponieważ dotyczy przeliczenia podstawy wymiaru emerytury skarżącego oraz nie występuje w niej zagadnienie prawne, które wymagałoby szczególnej wiedzy prawniczej, a co za tym idzie udziału w postępowaniu po stronie skarżącego profesjonalnego pełnomocnika. Skarżący M. W. nie ma też trudności z samodzielnym podejmowaniem czynności procesowych, w tym zwłaszcza z prawidłowym formułowaniem pism procesowych, co umożliwiło mu skuteczne wniesienie apelacji, która spełnia wszystkie przesłanki określone przez ustawodawcę w art. 368 k.p.c. W sytuacji, gdy strona swoim udziałem w postępowaniu wykaże zaradność procesową, wówczas nawet jej ciężka sytuacja materialna, nie wpływa na zasadność złożonego wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Tym samym, nawet przy przyjęciu, że stan majątkowy kwalifikowałby skarżącego do ustanowienia pełnomocnika z urzędu, to udział w sprawie profesjonalnego pełnomocnika z wyżej naprowadzonych przyczyn nie można uznać za potrzebny. Ubocznie godzi się także zauważyć, że nieustanowienie pełnomocnika w postępowaniu apelacyjnym w żaden sposób nie ogranicza prawa do sądu skarżącego i nadania biegu wniesionej przez niego apelacji od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach (VI U 1200/13).

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny na zasadzie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie, ponieważ zawarte w nim zarzuty były bezpodstawne.